

# PRACA

Pismo poświęcone sprawom robotników i inteligencji pracującej.

Cena prenumeraty:  
Miesięcznie Mk. 100  
na prowincji „ 110

UWAGA: Prenumerata, oraz wszelkie należności przesyłane pocztą, należy adresować jak następuje:  
PAWEŁ URBANIAK  
Łódź, Przejazd Nr. 8,  
„Praca“.

Administracja otwarta od g. 9 rano  
..... do 7 wieczorem. ....

Redaktor przyjmuje we wtorki i piątki  
..... od 5 — 7 wieczorem. ....

Sekretariat Redakcji otwarty dla publiczności od 7—9 wiecz. codziennie.

Rękopisów nienadających się do druku Redakcja nie zwraca.

Artykuły bez oznaczenia honorarium uważane są za bezpłatne.

CENA OGŁOSZEŃ  
Przed tekstem mk. 25.—  
w tekście mk. 15.—po tekście reklamy mk. 10.—, ogłoszenia krolegi mk. 10.—, zwyczajne mk. 7,00 za wiersz politywy jednolamowy.

Ogłoszenia drobne 2,50 m za wyraz, dla poszukujących pracy 2.—

Ogłoszenia nadsyłane po g. 6 wiecz. 50 proc. drożej

Redakcja i administracja Przejazd Nr. 8.

TELEFON Nr 82.

Konto czekowe P. K. 0.50143

## Teatr Miejski

Dzielnia 18.  
pod dyrekcją Al. Zelazowicza.

Niedziela 23 b. m. o g. 12 w poł. X Poranek Dramatyczny:

„Czynnik społeczny w dramacie“  
Prelegent Jan Kochanowicz.

Niedziela 23 b. m. o g. 3 p. p. po cenach popularn.

„Komedja omyłek“  
kom. w 5 akt. (11 obr.) W. Szekspira.

Niedziela 23 b. m. o godz. 8 wiecz.

„Chory z urojenia“  
kom. w 3 akt. Mollera.

## Błędne koło.

Emigracja rosyjska, rozsypana po stolicach zachodu i południa Europy, przyszedłszy do siebie po drugoczącej usiłowania antybolszewickie kłęse Wrangla, poczęła szukać nowych dróg ku powaleniu tryumfującego przeciwnika. Gdy przestał istnieć ostatni ośrodek zbrojny, armja Wrangla na Krymie, a pokonanie sowieców drogą oręża okazało się niemożliwością, nasunęła się konieczność rewizji stosowanych dotychczas w walce z uzurpatorami metod i środków i wyszukania skuteczniejszych sposobów działania.

To właśnie mając na celu, emigranci paryscy zwołali w dn. 8 stycznia konferencję członków rozpedzonej w r. 1918 przez pretorjanów Lenina konstytuandy wszechrosyjskiej W zgrupowaniu wzięła udział komisja zresztą ilość jej członków, gdyż za ledwie 33, reprezentujących trzy ugrupowania polityczne: kadetów, socjalistów—ludowych i socjalistów—rewolucjonistów (prawicy). Na przewodniczącego konferencji wybrany został s.-r. Awksentjew, na wiceprzewodniczących—k.d. Konowalow i s.-r. Minor.

Deklaracje trzech grup powyższych, złożone na posiedzeniu w dn. 10 stycznia, stwierdzają zgodnie dalsze ich stanowisko nieprzejednane w stosunku do panującego w Rosji systemu: „walka przeciwko bolszewizmowi — mówią kadeci — nie może zakończyć się kompromisem ani przyjęciem pokojowych form walki parlamentarnej“. Obie grupy socjalistyczne dodają jednak, że „ocalić Rosję może jedynie rewolucyjna walka samego narodu“, że „punkt ciężkości walki leży w powstaniach mas ludowych przeciwko władzy sowieckiej“, socjaliści-rewolucjoniści wypowiadają się przeciwko wszelkiej interwencji obcej. Brzmienie zacytowanych tu ustępów deklaracji partyjnych wskazuje, że wszelkie nadzieje na pomyślny wynik wypraw wojennych, organizowanych przez różnych maiej lub więcej „demokratycznych“ b. generałów carskich, złożone zostały już przez niektóre rosyjskie koła emigracyjne do lamusa nieaktualnych rupiec.

Najbardziej interesujący z naszego punktu widzenia jest stosunek konferencji członków wszechrosyjskiej konstytuandy do zagadnień narodowościowych, do narodów, które w chaosie rewolucji rosyjskiej zdołały sobie być niepodległe wywalczyć, utrwalić go i zwolnić się od dokuczliwej opieki Petersburga i Moskwy. Deklaracje

partyjne mówią o tych sprawach naogół w terminach zwężonych do tego stopnia, iż sprawiają wrażenie umyślnej mglistości i niejasności. Charakterystyczne jest jednak, że deklaracja s-rów używa kilkakrotnie zwrotu „narody, zamieszkujące Rosję“, tam, gdzie wystarczyłoby powiedzieć „naród rosyjski“. Jest to widocznie pewnego rodzaju asekuracja czy też nadzieja na płynność spraw politycznych w nieustalanej dotąd sytuacji Europy Wschodniej. Najwyraźniej może przemówili socjaliści ludowi: w stosunku do „nowotworów państwowych, powstałych na terytorjum przedrewolucyjnej Rosji“, socjaliści ludowi uważają za konieczne „podtrzymywanie z nimi stosunki przyjazne i drogą wpływu na ich opinię publiczną starać się o przyznanie z ich strony pożytku i konieczności—dla interesów tych narodów—zjednoczenia się w tej lub innej formie, przy zachowaniu wewnętrznej samodzielności, z przyszłą demokratyczną republiką rosyjską“. Tu już sztydło dość wyraźnie wyszło z worka.

Ogólna rezolucja zgromadzenia paryskiego, uchwalona w parę dni później oparła się w znacznej mierze, jeśli chodzi o obchodzący nas tu stosunek do zagadnień narodowościowych, na powyższej deklaracji socjalistów ludowych. I tu znów stwierdzenie, że „rozczłonkowanie cesarstwa rosyjskiego nie może być uważane za ostateczne, dopóki nie będzie przywrócona w Rosji władza legalna. I tu znów zapewnienia o „federacyjności“ przyszłej Rosji i o tem, że „łączenie się narodowości, wchodzących w skład dawnego cesarstwa jest pożądane zarówno z punktu widzenia ekonomicznego, jak socjalnego“.

Rzecz prosta, że uchwały grupki emigrantów rosyjskich nie mogą mieć poważniejszego znaczenia politycznego; są one jednak charakterystyczne, jako wskaźnik pewnych nastrojów nawet tych grup antybolszewickich, które, usuwając się od współpracy z junkierstwem pruskim i monarchistami Europy, odbudowę Rosji pragną, oprócz na podstawach całkowitej demokratycznych i rewolucyjnych.

Uchwały konferencyjne o „rozczłonkowaniu cesarstwa rosyjskiego“ przechodzą jakby do porządku dziennego nad rzeczywistością istnienia szeregu nowych republik na terytorjum b. Imperjum, godząc jednocześnie w trwałość z takim mozołem zawieranego przez Polskę

traktatu ryskiego. Zmiany terytorjalne i polityczne w obrębie „cesarstwa rosyjskiego“, zaszły od r. 1918, dla członków konferencji nie istnieją, jako coś realnego i niepodlegającego cofnięciu, Łotysze, Litwini, Estończycy, Ukraińcy, Gruziń, nie mówiąc już o Polsce i Finlandji, według recepty konferencyjnej trwać mają w bezwładzie mniej lub więcej długiego provisorium, zanim nie utworzy się „legalny rząd rosyjski“. A tymczasem wolno im tylko marzyć o roskoszach przyszłego poźycia federacyjnego z „odrodzoną Rosją“.

Te stare melodie, wygrywane przez quasi-liberałów i socjalistów rosyjskich wpadają do ucha nie miłą kakaofonią. Nie przejmując się zresztą zbytnio majaczeniami politycznymi swarzących się wzajemnie ludzi, którzy nie potrafili zdobyć sobie miejsca gospodarzy we własnej Ojczyźnie, można tylko skonstatować, że antysowiecka myśl polityczna rosyjska nie może wybrnąć z błędnego koła przesądów i urojeń nacjonalistycznych, nie może wyostać się poza fatalną linię dawnych błędów i przeoczeń, nakreśloną rękami złych genjuszów carskiej Rosji.

Zaledwie drobne grupki rosyjskie zdają sobie sprawę, że fałszywy lub nieprzyjazny stosunek Rosji antybolszewickiej do nowopowstałych państw narodowościowych, skazuje już w zarodku wszelką walkę z sowietami na kompletną klęskę. Ci Rosjanie właśnie (p. Filosofow w „Swobodzie“) konferencji paryskiej poświęcają bardzo cierpkie uwagi, zaznaczając przytem całkiem słusznie, że stosunek Rosji do Polski od Sazonowa poprzez Milukowa do Kiereńskiego nie uległ, jak dotąd, żadnej zmianie. Z tego i my niejedną naukę możemy wyciągnąć.  
B. D.

## RÓCZNICA.

22 stycznia — rocznica powstania styczniowego, święto buntu narodu, który chciał żyć i rozwijać się, jak wszystkie inne narody, we własnym państwie.

Znaczone niepowodzeniami kolejnymi wysiłki powstańcze — były świadectwem zdrowia i zdolności narodu do życia wolnego. Bo za prawdę zdrowy musiał być moralnie i wart był wolności naród — który w przeciągu stokilkudziesięciu lat niewoli porywał za broń do walki o najświętsze ideały człowieka i obywatela.

Zdrowy, podświadomy Instykt



Piotrkowska róg Głównej.

Dziś i do środy włącznie

## Rabbi z Kuan-Fu

III-ci obraz z cyklu dramatów

## „Władczyni Świata“

z MIA MAY w roli głównej

UWAGA! Dziś o godz. 2-iej po cenach najniższych

Rabbi z Kuan-Fu.

narodowy, wbrew odstraszącej rzeczywistości, nie pozwalał Polsce pogodzić się z narzuconymi warunkami niewoli, lecz najlepszych synów zniewalał do podnoszenia sztandaru buntu, sztandaru walki o wolność i niepodległość, choćby za cenę największych ofiar.

Dziś kiedy hasła, z którymi padali w boju powstańcy, częściowo już się ucieleśniły, kiedy z trudem największym wśród przeciwnstw bezmiernych wznosimy budowę Niepodległego Państwa Polskiego — nie powinniśmy ani na chwilę zapominać, że za przyszłość naszej Ojczyzny pokolenie nasze jest odpowiedzialne nie tylko przed tymi, którzy po nas będą, ale w większej mierze przed tymi, którzy byli przed nami i w trudzie i walce ofiarnej legli za Polskę. Dziś zdobytą niepodległość utrzymać i ugruntować, wydźwignąć Państwo z zamętu, w jakim jeszcze tkwi, stworzyć warunki normalnego rozwoju i tłumionego przez niewolę rozkwitu twórczych sił narodu — oto wielkie zadania, oto obowiązki jakie mamy wobec przeszłości dla dobra lepszej przyszłości.

**Buntownicy, czyli stronnictwo wywrotu.  
Pieśń z 1863 r.**

Dni nie przyszli tu po łup bojowy,  
Niemowięta biorąc na piki,  
Działobłone tłukąc kolbą głowy:  
To—buntownicy!

Dni sprawują rząd bezusobście  
Miastem nieraz władną młodzikil  
A tłum groźny ich słucha uroczystie:  
To—buntownicy!

Na chernobnach Bóg już zbliża—zbliża—  
Ezechielowej tór kwadryki;  
Tam i owdzie grzmi, wielkie — znamię  
—krzyża;  
To—buntownicy!

Czemż raczej nie wierzą kancelarji,  
Oczyzną wołąc niż rubryki, —  
A wąpić śmiać w Jezusa moc i Marji  
Te buntownicy?  
Cyprjan Norwid.

**Zagraniczna Kronika Polityczna.**

**Niemcy —  
Egiptem europejskim.**

Opinia francuska domaga się od nowego rządu stanowczych kroków względem Niemiec, ażeby otrzymać wreszcie konkretne rozwiązanie kwestji odszkodowań. Jest to w tej chwili bodaj najważniejszą dla Francji sprawą. Poincaré, któremu proponowano w nowym gabinecie tekę skarbu, odrzucił propozycję i motywował swą odmowę tem, iż stan finansowy zależy od tego, jak pójdzie ta właśnie operacja.

Wywiad, którego w tej kwestji udzielił współpracownikowi jednego z popularnych dzienników Loucheur, minister odzyskanych prowincji, zdaje się wskazywać, że politycy francuscy mają zamiary wprost oszałamiające. Loucheur spodziewa się bankructwa Niemiec i uważa, iż trzeba je będzie oddać w administrację francuską — angielską, która weźmie odpowiedzialność za spłatę długów.

Tak więc z jubileuszowym roku cesarstwa staje przed Niemcami perspektywa zejścia do roli jakiegoś europejskiego Egiptu, oddanego na czas nieokreślony pod obcy zarząd. Już dzisiaj trudno mówić w ścisłym znaczeniu o niepodległości Niemiec; gdyby miał się urzeczywistnić projekt ministra francuskiego, nie byłoby już więcej o niej mowy, a Niemcy zostałyby pańszczy-

znianym terenem Francji i Anglii, oczywiście, krajem masowej emigracji. Rzecz ta, ma się rozumieć, nie może dojść do skutku bez zgody i współdziałania Anglii, a może nawet innych państw. Z tej wszakże strony trudno się spodziewać dla projektu ministra francuskiego przychylnego stanowiska. Być może zresztą, że on sam nie traktuje go na serio, że chciał nim tylko nastraszyć Niemców i zmusić ich do uległości.

**Kłopoty Anglii.**

Strajk nabywców, który wywołał przesilenie w tyłu gałęziach przemysłu w Anglii, daje się obecnie odczuwać i w przemyśle węglowym. Obstalunki, zwłaszcza zagraniczne, tak się przerzedziły, że kopalnie angielskie w obecnej chwili produkują więcej węgla, aniżeli go mogą sprzedać.

Właściciele kopalni, pragnąc zażegnać przesilenie, obniżyli ceny i sprzedają węgiel niżej cen kosztu produkcji. Za węgiel na eksport, którego tonna we wrześniu ubiegłego roku kosztowała 90 szylingów, żądają obecnie tylko 50. Zarządy kopalni zawiadomiły rząd, że straty ich wynoszą obecnie 2 miliony funtów. (120 milionów franków) tygodniowo. Z chwilą, gdy się wyczerpie kapitał rezerwowo kopalni, wynoszący 18 milionów funtów, deficyt, na zasadzie układu, zawartego z kopalniami, spadnie na rząd.

Szczególnie poważnym jest położenie w południowej Walji. Przed wojną kosztta wydobyć tony węgla wynosiły 13 szylingów, obecnie 47 szylingów.

Dyrektorzy kopalni nie widząc innego ratunku, jak obniżenie kosztów do 26 szylingów od tonny, powród do 8-godzinnego dnia i obniżenie zarobków górników do 12 szylingów dziennie. Kapitałiści ze swojej strony winni ponieść ofiary i zgodzić się na bezprocentowe pożyczki.

**Polityka Węgier.**

Węgierski minister spraw zagranicznych oświadczył, że głównym zadaniem polityki węgierskiej zagranicznej musi być odparcie ataku zagrażającego nam ze strony Rosji sowieckiej. Należy tedy dążyć do tego, aby solidarność interesów wywołanych wspólnem niebezpieczeństwem wybitnie się zaznaczyła. Byłoby nieszczęściem, gdyby ewentualny atak ze wschodu na zachód znalazł Europę środkową pogrążoną w nieufności i nieprzyjaźni. Rosja zdaje się kontynuować obecnie swoją agitację w Europie środkowej, a to w tym celu, aby wywołać rozkład, któryby uniemożliwił wszelki opór. Pogłoski pojawiające się w prasie o agresywnych zamiarach Węgier przypisać właśnie nale-

wyżej wspomnianym zamiarom. Węgry chcą żyć wzgodzie ze swymi sąsiadami a głównie zależy im na stosunkach gospodarczych. W sprawie polityki zagranicznej Węgry stoją na stanowisku pokoju w Trianon, przyczem dążą do tego, aby stosunek Węgier do państw wielkiej ententy kształtował się ciepłej i serdeczniej. Co się tyczy małej ententy to doszła ona do skutku wyłącznie z obawy przed rzekomymi agresywnymi zamiarami Węgier. Skoro strony interesowane dojdą do przekonania, że obawy te są nieuzasadnione wówczas zmieni się także i polityka małej ententy, której ostrze skierowano jest przeciw Węgom.

**Spory emigrantów rosyjskich.**

Prasa niemiecka donosi o następującym epizodzie, charakterystycznym dla tych porachunków i wzajemnych oskarżeń, od jakich się roi wśród emigrantów rosyjskich. Był minister wojny rządu Kiereńskiego, Guczkow, został w Berlinie na stacji kolei podziemnej spoliczkowany przez rosyjskiego oficera, który rzucił się na niego ze słowami: „Poznaję cię, ty zdrajco!” Po rozłączeniu zwaśnionych wyjaśniło się, że przyczyną napadu były względy polityczne, mianowicie działalność Guczkowa, sprzyjająca rozkładowi armii rosyjskiej. Charakterystyczne jest, że Guczkow, który mieszka stale w Berlinie, już po raz drugi został w analogicznych warunkach spoliczkowany.

**Minister kolei żelaznych o kolejniactwie.**

Przedstawiciel „Polpress” zasięgnął od Ministra kolei żelaznych w szeregu kwestji, związanych z obecnym stanem polskiego kolejniactwa, następujących informacji:

Minister nie dopuszcza przedewszystkiem nawet myśli, aby w chwili obecnej, z szeregu powodów ciężkich dla Państwa Polskiego, mógł wybuchnąć strajk kolejowy. Minister posiada zupełnie pewne informacje, że ogromna większość naszych kolejarzy, będąc dobrymi patriotami i zdając sobie sprawę z obecnej sytuacji politycznej, jest stanowczo przeciwko strajkowi. Wreszcie niema zupełnie powodów do strajku, ponieważ wszystkie ekonomiczne postulaty kolejowców zostały skutecznie ogłoszone i strajku są wynikiem prowadzonej wśród kolejarzy przez wroga dla Polski czynności agitacji.

W celu polepszenia bytu kolejarzy, jak wiadomo mnożnik drożyzniany zo-

stał podniesiony do 400. Obecnie zostały także znacznie podwyższone rozmaite premje. Wreszcie robotnicy warsztatowi zostali zrównani pod względem wynagrodzenia ze służbą woźniczą. Minister jest gorącym zwolennikiem najszerzej samodzielnosci kolejowców w sprawie polepszenia materialnej strony ich bytu. Ministerjum energicznie popiera wszelkie kooperatywy kolejowców, ułatwiając im wszelkie kredyty. Tak w chwili obecnej wszystkie kooperatywy kolejowe są winne rządowi 250 milionów marek.

Minister przewiduje znaczne zmniejszenie deficytu, który obecnie dają nasze koleje. W r. ub. tabor kolejowy, z powodu działań wojennych był zajęty przeważnie przewożeniem wojska i materiałów wojskowych. Jeżeli zostanie zawarty pokój, tabor będzie użytkowany wyłącznie dla przewozu towarów, oczywiście znacznie zwiększy dochody kolejowe. W znacznej mierze mniej, jednak też wpłynie na zmniejszenie deficytu odbywająca się już redukcja personelu w całym szeregu poszczególnych dyrekcji.

Już od miesiąca Min. kolei pokrywa wszystkie zapotrzebowania Min. a-prowizacji i węgla. Więc wszelkie skargi w tej kwestji na Min. kolei są zupełnie bezpodstawne.

**Mały feljeton.**

**„Ogród, ale nieplewiony“...**  
(Niema z historii rozwoju prasy łódzkiej).

Wychodzący w Łodzi od kilku tygodni organ PPS, „Dziennik Robotniczy” — mimo widocznych starań redakcji, aby postawić piśmnia na poziomie najpoważniejszych wydawnictw humorystycznych — nie zyskał sobie dotychczas należytej poczytności i uznania.

A przecież treść i układ „Dziennika Robotniczego” mówią same za siebie. Już krótki przegląd dotychczasowych publikacji przekonano nawet najoporniejszego, że niuflowość, rezerwa i zjadliwość, okazywana „Dziennikowi” przez publiczność łódzką, są co najmniej nieuzasadnione.

Na czoło materiału, podawanego przez „Dziennik”, wysuwają się oczywiście t. zw. artykuły wstępne, o sprawach politycznych, komunalnych i wszelkich innych, podpisywane najpróżniejszemi imiennami, imionami, nazwiskami etc. Zdumiewa doprawdy i zaszłoł budzi ta nieograniczona witalność współpracowników „Dziennika”. Wrażenie panuje jednak krążące po mieście pogłoski, jakoby poza wszystkimi kryptonimami i pseudonimami ukrywała się... jedna i ta sama osoba — pewnego wybitnego towarzysza łódzkiego.

Komu zaś dokucza poważna dysertacja naczelnego publicysty „Dziennika”, ten znajduje zasłużone wytchnienie, czytając na drugiej kolumnie takie cenne prace, jak np. kompilacja z podręczników geograficznych dia szkół średnich „O Indiach Wschodnich”, lub przepiękna nowela groźnego rywala Maupassanta i Cze-

**Ruch robotniczy zagranicą.**

**Niemieckie związki zawodowe przeciw wicherzom komunistycznym.**

Na posiedzeniu Wydziału Niemieckiego Powszechnego Zjednoczenia Zawodowego (specjalistycznego) w dniach 15—18 grudnia przyjęto jednomyślnie ostrą rezolucję skierowaną przeciw komunistycznym wicherzom wewnątrz związków.

Między innymi czytamy w tej rezolucji: „W myśl zasad moskiewskich, członkowie związków zawodowych (komuniści) są obowiązani dążyć do podporządkowania związków zawodowych i rad fabrycznych kierownictwu partji komunistycznej. Partja ta nie cofa się przed rozbięciem organizacji zawodowej, gdyby ta okazała się niepodatną pod agitację rewolucyjną.

Gdy niemieckie związki zawodowe uważają za swe najwyższe dobro — bezwzględne prawo uchwalania swych zasad na krajowych kongresach, to w przyszłości miałyby być poddane rozkazom osób i klik, któreby wyrokowały i rozstrzygały po doktrynersku, nie znając stosunków miejscowych.

Jako niebezpieczeństwo uważają niemieckie związki — tworzenie komunistycznych „komórek” — przeznaczonych do rozbijania związków od wewnątrz i uczynienia ich powolnem narzędziem czynników moskiewskich, w rzeczywistości zaś niezdołnymi do działania.

W przeciwieństwie do naszych wypróbowanych zasad ruchu zawodowego, mają te „komórki” stosować metody, które my bezwzględnie odrzucamy i zwalczamy (podstęp, chyłność, sposoby nielegalne, spiskowanie, fałsze itp.).

Ponieważ tendencje zawleczone z Moskwy w wielkim stopniu zagrażają jednności i całości ruchu zawodowego, osłabiają siłę rozmachu klasy robotniczej i pociągają za sobą zamieszanie i rozdrobienie — wobec tego Wydział P. w. Niem. Zjed. Zawodowego stwierdza za obowiązek związków — walczenie wszelkimi rozporządzalnemi siłami — tych destruktywnych dążeń.

Członkowie, którzy już to poedyńczo, już w połączeniu z innymi osłabiają jedność związków zawodowych, dziś bardziej potrzebną niż dawniej — szkodzą ich stanowisku wobec kapitału, odrzucają przez to zasady ruchu zawodowego i stawiają się poza ramy związków.”

Nestety u nas „klasowe” związki, jakkolwiek opanowane przez PPS — nie są zdolne do zajęcia takiego męskiego stanowiska.

**Strajk metalowców w zakładach metalowych w Hamburgu.**

Pomimo interwencji ministerstwa pracy — nie doszło do ugody między robotnikami a pracodawcami w przemyśle metalowym w Hamburgu. Skutkiem tego wybuchł strajk. Przedstawiciel ministerstwa zapowiedział interwencję samego ministra pracy.

**Założenie akademii robotniczej w Frankfurcie n. M.**

Z inicjatywy rządu tutejszego, większość którego stanowią socjaliści — postanowiono założyć akademię robotniczą, która by wychowywała zastępy dzielnych i światłych pracowników i działaczy społeczno-zawodowych z pośród robotników. W ten sposób zrealizowaliby myśl i idee powołania inteligencji robotniczej, tak wa-

żnej i niezbędnej dla nowego ustroju, o który walczy proletarijat.

**Miljon bezrobotnych w Anglii.**

Według pism angielskich ilość bezrobotnych w Anglii dochodzi do miliona. Rząd zamierza skrócić tydzień roboczy o jeden dzień w celu zwalczania braku pracy.

**Angielscy socjaliści przeciw komunistom.**

Angielski podwydział dla odbudowy Międzynarodówki socjalistycznej wystosował pismo do wszystkich komunistycznych i socjalistycznych partji świata.

Odezwę tę podpisali: Henderson, Thomas, Macdonald i Godley. Dotyczy ona bolszewizmu w Rosji i stwierdza, że wszelka koalicja z tym brudnym eksperymentem prowadzić musi do klęski. Bolszewizm zarówno pod względem politycznym jak i rewolucyjnym jest zabawką najniższego gatunku. Międzynarodówka, która by się utworzyła na zasadach moskiewskich, byłaby niczem innym, jak przedstawicielką najmniejszych i najmniej wpływowych frakcji ruchu socjalistycznego w różnych krajach.

**Samopomoc robotnicza w Ameryce.**

W listopadzie 1920 r. związek maszynistów amerykańskich założył w Eleweland, na zasadach spółdzielczych oparty, bank pod nazwą „Bank maszynistów. Narodowy Bank Współdzielczy.”

Bank ten w dniu 7 grudnia posiadał wkładkę na 1,500,000 dolarów. Dochody mają być przeznaczone na budowę domów mieszkalnych i na popieranie ruchu spółdzielczego.

**Amerykańscy socjaliści przeciw III-iej Międzynarodówce.**

Amerykańska partja socjalistyczna na zjeździe swym wypowiedziała się przeciw przystąpieniu do III-iej Międzynarodówki.

**Francuska Powszechna Federacja Pracy przeciw komunistom.**

Z Paryża donoszą, że Powszechna Konfederacja Pracy wydała odezwę do robotników francuskich, w której zaznacza, że komuniści (francuscy) przyjęli warunki moskiewskie i że usiłują dzięki rozbiciu przeniósć na związki zawodowe, liczące na świecie 47 milionów robotników. Odezwa wzywa robotników, by szli za kierunkiem wskazanym przez Powszechną Federację Pracy.

**Zadania Międzynarodowego Urzędu Pracy.**

W dniu 10 stycznia r. b. zebrała się w Genewie na posiedzenie Rada Administracyjna M. U. P. w celu opracowania programu działania.

Po przyjęciu budżetu na rok 1921 — omówiono program najbliższej międzynarodowej konferencji pracy, która będzie zwołaną prawdopodobnie z końcem maja do Genewy.

W obradach wziął już udział przedstawiciel niemiecki, b. minister pracy Wis-selt — z ramienia organizacji robotniczych.

Polskę (rząd) reprezentuje w Radzie Administracyjnej inż. Fr. Sokal, delegat Min. pracy.

chowa — radnego Klimaszewskiego, p. „Gdańsk... nie, nie: p. „Na drodze ku wyzwoleniu”...

Najbogatszy jednak i najciekawszy dział „Dziennika” stanowił t. zw. Kronika. W każdym numerze widać godne podsiwki usiłowania naczelnego redaktora, aby kronika „Dziennika”...

Wystarczyła parę numerów „Dziennika” do tego, aby się o tam dowiedzieć przekonano. Faktem w Nr 10 „Dz. Rob.” na pierwszym miejscu kroniki lokalnej znajdujemy wzmiankę o...

W drugiej połowie Kroniki zauważamy na wstępie b. ważną wiadomość, że p. Kłobucki będzie pisał w „Dzienniku” o „Miejscach hebrajskich”...

Reszta rubryki kronikarskiej „Dziennika” wypełniają całkowicie ujęcia na wszystkie pozostałe pisma łódzkie, szczególnie — na „Pracę”...

„Pracę” — redakcja „Dziennika” — redaktor nie odmówił miejsca żadnemu towarzyszowi — grafomanowi. Mówią, że „Kosa” redaktora „Dziennika” został wywołany na skrytkę, a nawet, że go zupełnie nigdy nie było...

Z każdego prawie numeru „Dziennika” przebija bogactwo i waleczność jego redaktora i szczególne talent nadawania pięknej, wysokiej oryginalności i braku organu PPS. Konieczna namże polityka pociągła pierwszych etapów życia „Dziennika Robotniczego”, obliczamy i nadal reprodukować wszelkie podyktowane przez publicystów słowa, redakcji, opatrzone słownictwem i komentarzami, — jako, że zależy nam na dostarczeniu czytelnikom „Pracy”, godziwej rozrywki. Socjalistycznego świata, jakie było z „Dz. W. B.”, któryby można nazwać „Pracą” w Władzom Państwowym nieco stracono i barokowo „Ogródem, ale nieplewizym, brogiem, ale co snop to innego zboża, kraciem wszelkiego gatunku”... nie należy stanowczo chować pod kocem.

lam sobie zwrócić się tak pod adresem Dyrekcji, jak i pracowników Kolei Dojazdowych z publicznym zapytaniem:

1) czy zastanowiono się dobrze nad tym, że wskutek strajku pracowników instytucji użyteczności publicznej, rozpoczętego i przedłużającego się obecnie dla przyczyn natury osobistej, naraża się tysiące mieszkańców okolic Łodzi na niepomierne straty materialne, a miasto na dalsze podrożenie artykułów spożywczych z powodu braku dowozu.

2) czy i kto zwróci różnicę za czas postoju kolejek tym wszystkim, którzy wykupili bilety miesięczne, obecnie zaś muszą zdierać drogie ceny obuwie lub ponosić ogromne koszty za przejazdy końmi.

3) czy tak jedna jak i druga strona nie mogłaby okazać tyle dobrej woli i patriotyzmu, by w tak ciężkich chwilach załatwić zatarg bez uciekania się do strajku, przynoszącego społeczeństwu nieobliczalne straty?

Mieszkan od dłuższego już czasu w Rudzie Pabjanickiej, pracuję zaś w Łodzi, z powodu słabego zdrowia nie jestem w stanie przebywać kilka razy dziennie, a choćby nawet tylko dwa razy siedmio-kilometrowej przestrzeni, zmuszony więc jestem od dnia zawieszania ruchu na kolejkach zamieszkiwać w hotelu i stołować się w Łodzi, na które to wydatki skromny budżet pracownika inżyniera prywatnie nie wystarcza, zaś troje moich dzieci nie może również z tego powodu uczęszczać do szkoły. W takim lub w gorszym może jeszcze położeniu znalazły się setki niezamierzonych rodzin.

Jako przewodniczący Rady Zarządzającej Stowarzyszenia Spożywców „Ruda” zmuszony jestem w tej konsekwencji złożyć mandat, ponieważ z powodu dłuższej mej nieobecności na miejscu, a przytem i dość częste, bo w przeciągu dwunastu miesięcy notuje się już trzeci strajk pracowników Kolei Dojazdowych, z których ostatni trwał okragle dwa tygodnie, nie jestem w stanie należeć do tej instytucji pracować, jak również nie mogę przyjąć odpowiedzialności, którą na mnie włożono, za prawidłowy przebieg spraw i czynności kooperatywy, tymbardziej, że nikt nie może gwarantować, iż za miesiąc nie wybuchnie nowy strajk, który będzie trwał również cały miesiąc.

Apelując do rozsądku i sumienia stron powołanych, powtórzę za innymi znane nam wszystkim wezwanie: „Hej, dzieci, dla się bawicie, dla was to igraszka, a nam chodzi o życie”.

Przyjemnie by mi było, gdyby Szanowny Pan Redaktor użyczył niniejszej mej odeswie miejsca na łamach pisma swego.

Z wysokim poważaniem stały premerator

W. Bartelmus.

Uwaga Redakcji. Całkowicie podziwiamy wywody Sz. Pana, że publiczność z miejscowości podmiejskich najbardziej, a zupełnie niezastępowanie cierpi z powodu strajku na kolejkach dojazdowych. Słuszność każe jednak przyznać, że winowajcą przedłużania strajku jest Zarząd kolejek dojazdowych, który toleruje wszystkie wybrki p. Gerlicza i nie chce uwzględnić słusznych żądań pracowników.

### Dookoła strajku na kolejkach podjazdowych

(Próba teroru względem pracowników).

Zarząd kolejek dojazdowych „po rozpatrzeniu” memoriału związku pracowników uznał żądanie ich co do usunięcia dyrektora Gerlicza za „bezasadne” i wezwał pracowników do powrotu do pracy, w przeciwnym bowiem razie uzna umowę pracy za unieważnioną i rozpocznie przyjmowanie nowych pracowników. Odpowiednie obwieszczenia opublikowano.

Bez komentarzy.

### Faramuszk.

Czemu?

Czemu tak blisko koleżki mogła, a droga taka daleka do nieba! Czemu noc nigdy słodszą nie zasniesz, a uśmiech każdy twój nam strzypie truchał! Czemu bez koleżki nie wyrzucił się, Czemu naszego życia brucha łódka, na morzu ław wiatr spotyła burza! Czemu bóg wiozący, a szefów tak kochał!

I czemu fałszem trzeba żyć, by snadnie pozyskać sławę, zaś jest pełen cnoty? Nikt nie uwierzy w to, co krzys na dnie... Moje sgnilizne, szatańskie chychoty!

A jeśli radość życia nosisz w duszy, chcesz znieść ogień oczu swych błyskiem, czemu o ludzką wesołość two kruszy? Czemu się stajesz gmina pośmiewiskiem?

Cwierk

## Sprawa aprowizacji Łodzi.

Magistrat sprowadza mąkę poza-kontyngentową. Na posiedzeniu Komisji Aproprowizacyjnej przewodniczący w zastępstwie prezydenta, ławnik Kaffanke zakomunikował, iż Magistrat otrzymał prawo skupu mąki poza-kontyngentowej i rozpoczął skupowanie tejże i gromadzenie w miejscowych magazynach na terenie trzech okolicznych powiatów. Po sprowadzeniu tej mąki do miasta Magistrat rozpocznie wypiek pozakontyngentowego chleba na własną rękę, aby konkurować z piekarniami, ponieważ cena tego chleba będzie o połowę niższa, niż obecna, skalkulowana przez piekarzy z mąki szmuglowanej.

Akcja przeciwko sklepikarzom i szmuglerom. Ponieważ po uchyleniu dotychczasowych cen maksymalnych sklepikarze i szmuglerzy przekraczają nowe ceny cehów piekarskiego i rzeźniczego, uprawiając lichwą coraz to wyższą, przeto na wczorajszym posiedzeniu Komitetu Samopomocy Społecznej Spożywców pod przewodnictwem p. Nowickiego postanowiono zorganizować zbiorową akcję przeciwko sklepikarzom i szmuglerom, przekraczającym powyższe ceny cehowe. Nie będzie przepuszczane żadnemu sklepikarzowi podbicie ceny chleba, słoniny lub wyrobów mięsnych na tej zasadzie, iż to utrudnia cehom utrzymanie własnych cen i jest jedynym powodem do podbijania ceny.

Nowe ceny mięsa. Komisja aprowizacyjna miejska wspólnie z Urzędem walski z lichwą ustaliła ceny rynkowe podane przez Związki hurtowników i detalistów. W stosunku następującym: w hurcie wołowina koszerne I gat. 85 mk., II 75 mk., III 65 mk., wołowina trefna I gat. 75 mk., II — 65 mk., III — 60 mk., cielęcina koszerne 65 mk., trefna 60. Dla detalistów ustalono I gat. 95 mk., II — 85 mk., III — 75 mk., cielęcina 75 mk.

Ceny rzeźników. Na posiedzeniu cehu rzeźników łódzkiego po przeprowadzeniu kalkulacji zakupionych wleprzów uchwalono, iż rzeźnicy mogą sprzedawać mięso i wyroby po cenach następujących: wieprzową po 90 mk. za funt, schab i baleron po 95, słoninę i sadło po 120, szmalce po 160, salceson i kiełbasę po 100, kiszkę pasztetową i boczek wędzony po 120, podgardlanke i czarna po 80 mk., szanankę po 60 mk. szynkę surową wędzoną po 110, szynkę gotowaną i baleron gotowany po 160 mk., baleron surowy po 140 mk. Cech ściagać będzie majstrów, którzy z pod tych cen zapragną się wylamać, bo na podstawie utrzymania tych cen zawieszono ceny maksymalne poprzednie.

### Od wydawnictwa.

Niniejszem podajemy do wiadomości zainteresowanych, że zwrotna po roku pożyczka w 100 markowych obligacjach na dziennik „Praca” sprzedawana będzie tylko do końca bieżącego miesiąca. Każdy kto chce się przysłużyć piśmie, oraz chce brać udział w losowaniu 50 milionówek, niech się spieszy z kupnem pożyczki, którą nabywać można w Administracji (Przejazd 8).

### Wiadomości bieżące.

#### Kalendarzyk.

Dziś niedziela	
Jutro Tymoteusza	
Wschód słońca,	7 m. 59
Zachód	4 m. 55
Wschód księżyca	8 m. 27
Zachód	7 m. 28

Robotnicy na plebiscyt. Pięknym przykładem ofiarności na cele narodowe służbę mogą robotnicy fabryki Tow. Akc. Włocławskiej Manufaktury Bawełnianej, którzy na plebiscyt Górnośląski złożyli mk. 54,511 w tem poszczególne oddziały: tkalnia 17,460 mk., bielnik i apretura 1,730 mk., składalnia 2,125 mk., przędzalnia 30,572 mk., drukarnia 1,869 mk., kierownik drukarni p. Kielbasiński 500 mk. p. Stolba 250 mk.

Robotnicy oddziału budowlanego cieżko firmy I. K. Poznańskiego złożyli na plebiscyt górnośląski mk. 1085.

Pracownicy i robotnicy oddziału tkalni Tow. Akc. M. Silbersteina złożyli na plebiscyt górnośląski 4,595 mk.

Pracownicy warsztatów krawieckich Gen. Okr. Łódzki, wydziału mundurowego złożyli na plebiscyt górnośląski 2461 marek.

Miejski Uniwersytet Powszechny. Program wykładów na okres czasu od 25 do 29 stycznia włącznie:

Wtorek, dn. 25 b. m. od godz. 7—8 wiecz. p. Dąbrowski „Rok 1812” od g. 8—9 w. p. Cypś „Kalderonizm jako kierunek estetyczno-literacki”.

Czwartek, od godz. 6.30 do 7.30 w. punktualnie p. Rąb „Małżeństwo osobowe” od godz. 6.30 do 7.30 w. p. Kempner (Sala B) „Seminarium”, od godz. 7.30 do 8.30 wiecz. p. Kempner „Przestępstwo w psychologicznym oświeceniu”.

Sobota od godz. 7—8 w. p. Koziółkiewiczówna „Dziady Część III”, od g. 8—9 w. p. Taubenszlag „Podstawy Samorządu Miejskiego”.

Wykłady w Dzielnicach Robotniczych: Dzielnica Bieluty ul. Aleksandrowska 37, we wtorek, dn. 25 b. m. od g. 7—8 w. p. Lorenc „Jak powstały klasy społeczne w Polsce” z cyklu „Polska w Dziejach Wyk. 2” od godz. 8—9 w. p. Wyrzykowska „Mapa Polski”.

Dzielnica Chojny ul. Rzgowska 30 w czwartek, dnia 27 stycznia r. b. od g. 7—8 w. p. Lorenc „Polska w dziejach” od g. 8—9 w. p. Rąb „Poglądy na wytwórczość pracy”.

Skutki ciepła. Z powodu długotrwałego ciepła i nadmiernej wilgoci kartofie w piwnicach, a zwłaszcza w kopcach grubo pokrytych ziemią zaczęły porastać, tak, że rolnicy z obawy, aby się ten cenny dzia artykuł nie posut zupełnie, poza przewietrzaniem kopców, stosują przebieganie i przesypanie kartofli pozabawiając ich tym sposobem wypuszczonych pędów.

Marchew z tego samego powodu poczęła gnić. Jedynie buraki i brukiew z okopowych możliwie trzymają się pomimo anormalnej zimy.

Kwesta na Łódzkie Tow. Dobroczynności. Dnia odbywać się będzie na ulicaku naszego miasta kwesta na rzecz Łódzkiego Tow. Dobroczynności. Niewątpliwie publiczność łódzka poprze ofiarnie tę kwestę i przyczyni się do zasilenia funduszów pożytecznej instytucji.

Osobiste. Wczoraj o godzinie 7 wiecz. w kościele garnizonowym przy ul. Sw. Jerzego ks. dziekan Burzyński pobłogosławił związek małżeński pomiędzy p. Ireną Królikowską a p. Aleksandrem Kordaszem, porucznikiem W. P., uczestnikiem kampanji wotyjskiej w r. 1919, ostatnio szefem wydz. III b. Szt. DOU.

Testament ś. p. Scheiblerowej. W dniu 19 b. m. w Sądzie Oregowym odbyło się otwarcie testamentu ś. p. Anny z Wernerów Scheiblerowej.

Testament i dwa kodycyłe do niega zawierają, oprócz legatów na rzecz dalszej rodziny i służby, zapisy na rzecz różnych instytucji dobroczynnych i społecznych na ogólną sumę około mk. 3.000.000. Dowiadujemy się również, że spadkobiercy i ogólni legatarjusze celom uczczenia pamięci po zmarłej postanowili od siebie ofiarować na różne cele społeczne i dobroczynne około mk. 4.000.000, tak, że instytucje dzięki zmarłej i jej rodzinie otrzymają ogółem około 7.000.000 mk.

Winy obrót łojem. Stosownie do rozporządzenia min. aprowizacji miejscowe urzędy zostały zawiadomione, iż zniesiono wszelkie ograniczenia obrotu łojem. Sekwestr i skap łoja uchyłono, zakup i przewóz łoja jest wolny od wszelkich ograniczeń. Zobowiązania fabryk mydła o dostarczenie dla min. określonych ilości mydła po cenach wyznaczonych, zniesiono.

Wycieczki dla dziatwy szkolnej. Wydział szkolnicwa przygotowuje na wiosnę szereg wycieczek do różnych okolic kraju dla dziatwy szkół powszechnych.

## Ruch zarobkowy

### Sprawa urzędnicza.

Podniósł ostatniego podniesienia mnożnika dodatku drożynianego do czterystu, wśród urzędników państwowych panuje silne rozgoryczenie. Wśród sędoków, małych dążyć do polepszenia bytu ekonomicznego wysunięto sprawę polepszenia i awansowania aprowizacji. Rząd ze swej strony nie reguluje sprawy konieczności polepszenia dzisiejszych warunków, laca pragnie, uprzednio stworzyć ogłoszone warunki przez usunięcie emerytów i pracowników nieetatowych, a w ten sposób uzyskano środki obrócić następnie na sprawę poprawy doł pozostałych pracowników.

## Głosy publiczności.

### W sprawie strajku na kolejkach podjazdowych.

Stanowmy Panie Redaktorze! Wczytawszy we wczorajszym numerze poczytne pisma Sz. Pana, że strajk na podjazdowych przeciąga się, pozostawiamy...

Dla dzieci słabych będą zorganizowane półkolonie w parku Poniatowskiego.

— Walka ze spekulacją masłem. Urząd walki z lichwą w Łodzi ukarał szereg masłarzy, skupujących masło w okolicy i podbijających ceny.

— Kzry na spekulantów. Urząd walki z lichwą w Łodzi skazał po 1—2 tygodnie mk. grzywny, lub po kilka dni aresztu cały szereg paskarzy za niedozwolone spekulacje i za niestosowanie się do cezników maksymalnych.

### Z życia organizacji N. P. R.

#### Zebranie Zarządu NPR.

Zebranie Zarządu NPR odbędzie się w poniedziałek, dn. 24 stycznia, o godz. 7 wiecz.

#### Harzność Dzielnic Wodnej

W niedzielę, o g. 8 pp. w klubie NPR, Piotrkowska 91, odbędzie się konferencja wszystkich członków Dzielnic Wodnej. Prosi się o liczne i punktualne przybycie. Sprawy ważne.

#### Zebranie Zarządu Dzielnic Batuty.

W niedzielę, dn. 23 stycznia, o g. 9 rano, odbędzie się zebranie Zarządu Dzielnic Batuty.

#### Zebranie członków dzielnic Karolew NPR.

W niedzielę, dn. 23 stycznia, o godz. 3 pp., przy ul. Wileńskiej 14, odbędzie się ogólne zebranie członków NPR, dzielnic Karolew. O liczne przybycie uprasza zarząd.

#### Ze Związków i Stowarzyszeń.

##### Z. T. M. S. W.

W piątek odbyło się doroczne zebranie członków Łódzkiego Koła Towarzystwa Nauczycieli Szkół Wyższych i Średnich. Zebraniu przewodniczył p. L. Kern. Działalność miejscowego Koła scharakteryzował sekretarz p. K. Tomaszewski.

Wybory do nowego Zarządu dały następujący wynik: przewodniczący p. K. Koszyk, zastępca p. W. Gacki, oraz następcy członkowie: Michejda Fr., Konarszewska Br., Dura M., Starkiewicz L., Zaleski A., Waszczyński W., Wojcicki T., dr. Kopciński St., Kronenberg St., Wyszacki H., Szpilka St. i Kaczanowski, na miejsce p. K. Tomaszewskiego, który mandat nie przyjął.

#### Teatr, muzyka i sztuka.

##### Teatr Miejski.

Dzisiaj Teatr Miejski czynny jest trzykrotnie: o godz. 12 w pol. po cenach minimalnych odbędzie się X Poranek Dramatyczny „Czynnik społeczny w dramacie”. Prelegent Jan Kochanowicz. Recytacja ilustrująca pp.: Duniowska, Nowakowski i Pilaraki. O g. 8 po pol. po cenach popularnych Szekspira „Komedja omyłek”, wieczór za o godz. 8 „Chory z urojenia” komedja w 3 aktach z prologiem, epilogiem, śpiewami i baletem w mistrzowskiej interpretacji dyr. Zelwerowicza w roli tytułowej. „Chory z urojenia” stale grywany jest przy wysprzedanej widowni budząc szmery podziwu i grzmoty palaszków.

— Reduta Artystyczna. Filja Z. A. S. P. Teatru miejskiego w Łodzi uzyskała specjalne pozwolenie na urządzenie całonocnej reduty. Będzie to jedyna w tym sezonie zabawa „do rana”; w program reduty, oprócz wielu niespodzianek, wchodzi część kabaretowa w czasie przerw tanecznych. Liczba osób ograniczona wskutek nadzwyczajnej ilości zgłoszeń i najprawdopodobniej kasa w ostatnim dniu biletów wejścia sprzedawać nie będzie. Wielka Reduta Artystyczna odbędzie się w Sali Koncertowej dn. 2 lutego o godz. 8 wiecz. Obowiązują: toalety balowa dla pań, frańd dla panów, lub kostjum z maską.

### Uchwały nauczycieli szkół powszechnych.

Na zebraniu nauczycielstwa szkół powszechnych w Warszawie uchwalono wniosek następujący: Zebrane w dniu 9 stycznia 1921 roku nauczycielstwo szkół powszechnych m. Warszawy po zapoznaniu się z artykułami 122, 123,

124, 125 i 126 projektu ustawy konstytucyjnej — stwierdza, że treść tych artykułów w żadnej mierze nie odpowiada potrzebom szkolnictwa i oświaty w odrodzonej Polsce, jak również dążeniom i postulatom nauczycielstwa polskiego, — że artykuły te mają głównie na celu zagwarantowanie wpływu kleru wszelkich wyznań — na oświatę i na organizację szkolnictwa. Ponieważ żadne poprawki nie mogłyby zmienić treści tej części projektu konstytucyjnego w duchu pożądanym — zebranie postanawia zobowiązać zarząd główny Związku Pol. Nauczycielstwa Szk. Pow. do opracowania tekstu tej części konstytucji w duchu tradycji polskiej, w zastosowaniu do potrzeb państwa i społeczeństwa i w myśl pragnień nauczycielstwa, wyrażonych w uchwałach zjazdów nauczycielstwa. Opracowany tekst za pośrednictwem kolegów-posłów przedstawiony być winien Sejmowi ustawodawczemu do uchwalenia, jak również i wniosek p. Drozda. Nauczycielstwo postanawia zobowiązać zarząd główny Związku Pol. Naucz. Szk. Pow. do zainteresowania inteligencji pracującej, rzesz robotniczych i ludu wiejskiego szkołą powszechną, jednolitością szkoły powszechnej ze szkołą średnią i potrzebą ustawowego zapewnienia rozwoju szkoły przez urządzenie w najbliższym czasie wieców szkolnych w miastach i zebraniach we wsiach.

### Z Komisji Sejmowych

#### Rekwizycje mieszkaniowe.

Sejmowa Komisja miejska omawiała sprawę rekwizycji lokalów i stwierdziła, że rekwizycje nie zaspakajają głodu mieszkaniowego, a tylko jątrzą społeczeństwo. Obecny na obradach prezydent m. Warszawy Drzewiecki poruszył myśl, aby rząd przynaglił do budowy własnych pomieszczeń dla urzędów i zażądać zwolnienia zajmowanych dotąd przez urzędy domów i mieszkań od 20 lipca 1922. Wybrano specjalną komisję do opracowania odnośnego projektu.

#### Stosunki wojskowe.

Komisja wojskowa przeprowadziła gruntowną dyskusję nad wnioskiem w sprawie przyczyn odwrotu i naprawy stosunków w armii. Głosowanie odroczone do czasu wysłuchania w tej sprawie oświadczenia prezesa ministrów.

## TELEGRAMY

### Premjer Witos o sytuacji.

WARSZAWA 22. (PAT). Dnia 21 bm. obradował w Warszawie w gmachu Sejmowym Zarząd główny PSL. Prezes ministrów Witos złożył obszernie sprawozdania z działalności prezydium oraz ze sytuacji wewnętrznej i zagranicznej państwa i następnie stwierdził, że PSL musiało wziąć odpowiedzialność za państwo.

Dłuższy ustęp poświęcił p. Witos sprawie stanowiska rządu. Dziś zagranica uznaje już Polskę za Państwo ludowe i uważałaby za nieszczyście, gdyby w tym kierunku zaszła jakakolwiek zmiana.

Jednym z najcięższych obecnie zadań rządu jest aprowizacja. Miesiąc luty będzie w tym względzie najkrytyczniejszym. Środków żywności wyprodukowaliśmy zamało, sprowadzanie zaś zboża z zagranicy jest niezmiernie trudnym, głównie z powodów walutowych. Rząd zrobił wszystko co było w jego mocy, aby umożliwić ludności przetrwanie. Sprawa skarbu polskiego wiąże się z zawarciem pokoju z Rosją i rozstrzygnięciem losu G. Śląska. Poprawy naszej waluty i naszych finansów możemy się spodziewać dopiero po tych dwóch faktach.

## Rokowania w Rydze.

### Prace redakcyjne zbliżają się do końca.

(Od własnego koresp.)

WARSZAWA, 22. „Kurjer Poranny” przynosi rozmowę swojego korespondenta z przewodniczącym delegacji pokojowej p. Dąbskim. P. Dąbski oświadczył, że odbywają się już obecnie w komisji redakcyjnej prace najważniejsze i ostateczne. Komisja ta ustala treść traktatu pokojowego.

P. Dąbski stwierdził, że dojdzie do porozumienia z przedstawicielami rosyjskimi we wszystkich punktach. Postulaty polskie co do sprostowania granic również zostaną przez Rosję uwzględnione. Dążeniem p. Dąbskiego jest, aby pracę nad traktatem pokojowym przyspieszyć, z tem jednak, aby wartość samego pokoju nie na tom nie ucierpiała.

### W przededniu plebiscytu na Górnym Śląsku.

#### Znów niemieckie składy amunicji.

BYTOM, 22. (PAT.) Władze koalicyjne wykryły znowu tajne niemieckie składy broni i amunicji.

#### Kolejarze górnośląscy.

BYTOM, 21. (PAT.) Kolejarze górnośląscy tak polscy jak i niemieccy, postanowili, aby nie przyłączać się do ewentualnego generalnego strajku kolejowego w Niemczech, jaki jest zapowiedziany na najbliższy czas. Na wspólnym zebraniu delegatów organizacji kolejarzy, które odbyło się w dniu 20 b. m. tylko trzech delegatów oświadczyło się za strajkiem, a 187 przeciw strajkowi.

#### Z Gdańska.

GDANSK, 21. (PAT.) Z portu tułtejszego wysłano wczoraj do Sosnowca 81 wagonów, do Warszawy 48 wagonów żyta.

GDANSK 21. (PAT.) Przez całą noc i dzień dzisiejszy szalał tu straszliwy wichur. Wzburzone morze wyrządziło wielkie szkody w urządzeniach portowych. Wichur powyrwał wiele słupów telegraficznych i drzew.

GDANSK 22. „Dziennik Gdański” w liście do redakcji ujawnia, że władze gdańskie, powołując się na przestarzałe przepisy, wydane w 1882 r. przez Bismarcka, usuwają masowo bez podania jakichkolwiek motywów poważnych kupców polskich, którzy przeniesli się tutaj bądź z Kongresówki i Galicji, bądź z innych miast portowych i centrów handlowych. W najlepszym wypadku zagrożony wysiedleniem kupiec polski otrzymuje t. zw. „Aufenthaltsgenehmigung”, który wydaje się na okres kilkumiesięczny.

## Z Francji.

### Votum zaufania dla nowego rządu.

PARYZ 22. (PAT.) Havas. Po ukończeniu dyskusji nad oświadczeniem rządowym Izba uchwaliła 476 głosami przeciw 68 głosom votum zaufania dla obecnego rządu.

#### Rada Ligi Narodów.

PARYZ 22. (PAT.) Havas. Najbliższe posiedzenie Rady Ligi Narodów odbędzie się w Genewie 21 lutego rb. pod przewodnictwem paryskiego ambasadora Brazylii. Rada ma zbadać wszystkie kwestje zaproponowane przez Zgromadzenie Ligi Narodów między innymi sprawę utworzenia komisji, które przedstawia sprawozdania z powierzonych im czynności. Na najbliższym posiedzeniu Rady Ligi Narodów badane będą też dokładnie rozmaite zagadnienia międzynarodowe.

### Wysokość odszkodowań.

PARYZ, 20. (PAT.) Wied. B. K. — Brukselscy rzeczoznawcy alijancy zakomunikowali swoje propozycje w sprawie odszkodowań w Radzie Najwyższej. Według tych propozycji będą wymagane od Niemiec raty roczne w liczbie 3 każda po 5 miliardów w zlocie, które mają być częściowo zapłacone w gotówce, częściowo w naturze. Ustalenie długu Niemiec nastąpi do 1 maja. Niemcy będą mogły zatrzymać 30 000 ton tonażu, który winni są aliantom. Gdyby Niemcy nie dotrzymały swych przyrzeczeń przewidziane są postanowienia karne.

### Dookoła bezrobocia w Anglii.

LONDYN, 22. (PAT.) „Vestminster Gazette” donosi: depresja i brak pracy w okęgach górniczych trwa nieprzerwanie dalej. W południowej Walii w Durhan tysiące górników jest bez pracy. „Telegraphen Company” donosi: Rada wykonawcza robotników pracujących w fabrykach państwowych postanowiła zaprotestować u rządu przeciwko zamierzonemu przez rząd skróceniu czasu pracy w fabrykach państwowych bez poprzedniego porozumienia się z robotnikami.

### Nadmierna produkcja w Ameryce a w Europie — braki.

LONDYN, 22. (PAT.) W mowie wygłoszonej w Nowym Jorku oświadczył Hoover, że świat cierpi z powodu nadmiernej produkcji a równocześnie małego zapotrzebowania. Poprawa nastąpić może tylko wtedy, jeżeli Ameryka uczaieli Europie pomocy z zastrzeżeniem, że transakcja ta oprze się na odpowiedzialnych podstawach. Nie idzie tu o to, aby udzielać kredytów, lecz o charakter niebezpieczne dla gospodarczego położenia świata jak udzielanie dalszych kredytów krótkoterminowych. Jedynie rozumnym krokiem są kredyty długoterminowe udzielane przez zagranicę.

### Znów komuniści w Zagłębiu Ruhr.

BERLIN 22. (PAT.) „Telegraphen Union” donosi: W związku z rewizjami i aresztowaniem przywódców komunistów w Zagłębiu Ruhr stwierdzono, że w ostatnim czasie komuniści dostarczali środków na organizowanie tam czerwonej armii i opracowali już plan akcji zbrojnej. Naczelne dowództwo tej armii znajdowało się w Essen. Przywódcami ruchu byli Bergman, Chroer i pewien nauczyciel ludowy. Przy rewizji w ich mieszkaniach znaleziono wiele dokumentów i mapy sztabu generalnego.

### Zamachy w Hiszpanji.

PARYZ 22. (PAT.) Havas. Z Barcelony donoszą o kilku nowych zamachach na tle socjalnym, których ofiarą padło 10 osób zabitych i kilkanaście rannych.

### Niemcy a Rosja.

BERLIN, 22. (PAT.) B. Wolfa. Parlament niemiecki obradował dziś nad interpelacją socjalistów niezawisłych w sprawie podjęcia stosunków dyplomatycznych i gospodarczych z Rosją. Min. spr. zagr. dr. Simons oświadczył, że nie jest winą rządu niemieckiego jeżeli stosunki dyplomatyczne z Rosją nie ukształtowały się pomyślniej. Wymiana towarów została wstrzymana z powodu wiadomych skutków rewolucji rosyjskiej. Nowa forma rządu zawiadła, przybrała ona charakter autokratyczny. Rosja nie mogła nam zaoferować żadnych towarów wymiennych. Niemcy są jedynym krajem transytowym ze wschodu i na wschód Niemcy zawarłyby chętnie układ z Polską, ale do tego potrzebny jest poczucie wzajemności. Wypadki ostatnich dni wykazują, że o porozumieniu niema jeszcze mowy. W każdym razie, zaznaczył minister, toczą się obecnie rokowania. To samo dotyczy i Litwy.

Jest dotąd zagadka, jak sowieci mogą jeszcze przetrwać tak ruchliwie swe oddziały armji. Największą trudność sprawiać musi w Rosji pogodzenie systemu kapitalistycznego z systemem bolszewickim. Traktat pokojowy, nie zabazując nam zawarcia umowy handlowej z Rosją sowiecką. Nie wiemy jednak, czy taka umowa znalazłaby ogólne uznanie, gdyż rząd sowiecki nie jest dotąd ogólnie uznany. Minister wy.

wodzi dalej, że jak długo nie będzie dana satysfakcja za zamordowanie hr. Mirbacha, tak długo nie mogą być podjęte nanowo stosunki między Niemcami a Rosją. Chętnie pośredniczyłbym, powiedział minister, w sprawie porozumienia mocarstw zachodnich ze wrogiem, dlatego też nie przykładam żadnej wagi w sprawie ubiegania się o koncesję. Jeżeli Rosja przestanie uprawiać niepożądaną propagandę w Niemczech wówczas można będzie myśleć o nowym porozumieniu.

**Kary na paskarzy w Czechach.**

PRAGA, 22. (PAT.) Wydział prawny Izby posłów obradował dzisiaj nad ustawą o wprowadzenie karnych oddziałów roboczych dla paskarzy i lichwiarzy. Projekt ustawy przewiduje, że paskarze i lichwiarze poza karą więzienia mogą być skazani na roboty przymusowe od 1 miesiąca do 1 roku.

**O socjalizację kopalń w Niemczech.**

BERLIN, 22. (PAT.) Wszystkie niemieckie organizacje zawodowe górnicze uchwały domagać się od rządu natychmiastowej socjalizacji kopalń węgla w całych Niemczech. W umotywowaniu podkreślono, że wszystkie skarby ziemi niemieckiej są własnością narodu niemieckiego, który jedynie ma prawo dysponować tym majątkiem przez parlament i rząd wybrany przez najszerzą warstwę narodu.

**Popierajcie pismo „Praca”**

**Ze stolicy i z kraju**

**Wygrane milionówki.**

WARSZAWA, 22. (PAT.) Przy dzisiejszym losowaniu 4 proc. Państwowej Pożyczki Premjowej wygrane padły na następujące numery: 1574618, 2102184, 715122, 1584494.

**Spadek na giełdzie.**

(Od własnego koresp.)

WARSZAWA, 22. Dzisiaj na czarnej giełdzie waluty zagraniczne zaczęły gwałtownie spadać; zwłaszcza odczuwać się dawał spadek dolarów Stanów Zjednoczonych, którego kurs wyniósł o 50 punktów mniej niż w dniu ubiegłym. Spadek ten tłumaczy się akcją wszczętą przez Min. Skarbu.

**Reformy wojskowe.**

(Od własnego koresp.)

WARSZAWA, 22. Podział wojskowy na okręgi generalne i na okręgi poborowe ma być radykalnie zmieniony.

**Zakończenie strajku drukarzy w Poznaniu.**

POZNAŃ, 22. (PAT.) Trwający po miesiącu strajk drukarzy zakończył się w drodze porozumienia. Pracownicy drukarscy otrzymali 25 proc. podwyżki. W poniedziałek pojawią się już wszystkie pisma.

**Zywność z Gdańska.**

GDANSK 22. (PAT.) Dzisiaj wysłano z portu tutejszego do Warszawy 19 wagonów mąki, 63 wagony żyta i 4 wagony pszenicy.

**Brak węgla w Lublinie.**

LUBLIN, 21. (PAT.) Z powodu braku węgla wstrzymano pracę w wodociągach. Miasto zostało pozbawione wody. Wskutek braku wody przestały funkcjonować liczne motory fabryczne.

**Wiadomości telegraficzne.**

Wojska nacjonalistyczne tureckie Kemala paszy rozpoczęły generalną ofensywę przeciw Grekom i zajęły Brusę.

**Z giełdy warszawskiej.**

Dolary St. Zi. 950-820, Dolary kanad. 720-650, Franki franc. 62.25-59, Franki belg. 65.50-61.50, Franki szwajc. 149-138, Funtysz. 3600-3300, Marki niem. 1550-1390, Korony austr. 130-120, Korony czesko-słow. 125-11, Korony szwedzkie 204-186, Korony duńskie 185-172, Korony norwskie 182-169, Leje rumuńskie 13-11.50, Liry włoskie 34.50-31.5, Marki fin. 28-25, Fioeny holenderskie 315-290.  
Ruble carskie 500-510-520-540.  
Ruble dumskie 1000-108.50-108.  
Ruble dumskie 250-82-83.

**Z ostatniej chwili**

**Z Elektrowni.**

Jak się dowiadujemy o godz. 2-iej w nocy -- o ile w dniu dzisiejszym nie nadejdzie węgiel dla Elektrowni -- miasto dziś w nocy pozostaje bez prądu.

**Wielki pożar składów.**

Dzisiaj nad ranem o godz. 3 wybuchł groźny pożar w składach przy ulicy Zagajnikowej w „Monopolu”. Godzina 4 rano pożar trwa.

**Niedługo będą nowe wybory dlatego składajcie fundusze na wybory NPR.**

**Komunikat.**

**Tow. Śpiew. „LIRA”.**

W niedzielę dn. 23 stycznia r. b. w lokalu Tow. przy ul. Przejazd 34 (I-sze piętro) o godz. 4 po poł. w pierwszym terminie, a w razie nie dościsca do skutku -- o godz. 5 tegoż dnia w drugim terminie odbędzie się OGÓLNE ROCZNE ZEBRANIE T-wa, na które niniejszym P. P. członków zaprasza

ZARZĄD.

CASINO

Dziś i dni następnych

CASINO

Drugie wydanie słynnego „Golema”, stanowiące odrębną i samodzielną całość

JAK GOLEM

PRZYSZEDŁ NA ŚWIĄT?

Sztuka w 6-ciu aktach

w rolach głównych: Paweł Wegener i Lidja Salmonowa

Początek przedstawień o 3, 4.30, 6, 7.30 i 9 wiecz.

Passe-partout nieważne.

ODEON

Tylko jeszcze 3 dni!

ODEON

„Stowarzyszenie czarnej pięści”

(W Labiryncie Nowego Yorku)

Romans kinematograficzny w 8 serjach ze słynną pięknnością amerykańską PEARL WHITE w roli gl.

8 SERJA 8

„ZWYCIĘSTWO D-ra JUSTYNA CLARELA”

Dramat-detektywny w 6 aktach.

Początek przedstawień o g. 3-iej.

Początek przedstawień o 8-j.

**Urząd Sanitarno-Obyczajowy**  
w Łodzi, ul. Tramwajowa 13.  
PRZYCHODNIA—AMBULATORJUM  
Chorób zewnętrznych (Skórne i weneryczne)  
i kobiecych:  
rano od 11<sup>30</sup> do 12<sup>30</sup>  
wieczorem od 7<sup>30</sup> do 8<sup>30</sup>  
Poniedziałki, środy i piątki dla mężczyzn,  
wtorki, czwartki i soboty dla kobiet i dzieci.  
Pomoc okazywaną będzie bezpłatnie.  
Opatrunki i zastrzyki płatne po cenie kosztu.

**Zarząd Związku Zaw. Nauczycielstwa  
Polskich Szkół Średnich w Łodzi**  
otwiera z dniem 1 lutego r. b. w lokalu gimnazjum p. Waszczyńskiej, ul. Zielona 15—II p.  
**Gimnazjum dla dorosłych**  
Narazie uruchamia się klasy czwarta, piąta i szósta. Zajęcia odbywać się będą w godz. 5—8 po południu. Zapisy kandydatów i kandydatek przyjmuje się do dnia 20 b. m. włącznie od 5—7 wieczorem w wskazanym wyżej lokalu; tamże udziela się wszelkich informacji w powyższej kwestii.

**Sprawozdanie Komitetu Gwiazdkowego dla żołnierza.**

**Dochód**

Liany składkowe	Mk. 308,227.60
Imprezy (kwoty i kaber, artyst.)	152,199.55
Kom. Obr. Pań na Wojew. Łódzk.	200,000.—
Sekcja Malesz czestnych	54,830.30
Kinematografy	38,340.—
Kom. Klubu ofic. z bitu 27 XI	21,210.—
Związek Kobiół Katolick.	15,000.—
Sejmik Pow. Łódzk.	18,202.—
Rada Miejska	10,000.—
Duchowieństwo m. Łodzi	10,050.—
Za pośred. pism: Rozwoju, Kurjera Łódzkiego, Ojca Polakiego	13,271.50
Komenda Policji Łódzk.	7,584.20
25 proc. z taryfów	5,108.50
64 różnych osób	19,468.45
<b>Ogółem Mk. 868,487.10</b>	

**Rozchód**

Realność Hartował Sklepowi żołnierskich za dostarczoną artykuły	Mk. 810,460.66
Różne wydatki urządzenie imprez, kosztu wyjazdu delegacji na front, administracyjne i t. d.	24,214.45
<b>Ogółem Mk. 834,675.11</b>	

Oprócz gotówki złożono dary w nat. rze, pomiędzy któremi od Sejm. Pow. Łódzk. 2,500 pudeł. zapach. i 300 kaw. mydła, od Zw. Urz. Śadow. 70 par rękawic i 70 kosuli.

**Rozdano**

na froncie na stan 13,336 żołnierzy i w garnizonie łódzkim na stan 7,734 żołnierzy następujące artykuły zakupione:

papierosów 169,900 szt.	ołówków 390 sztuk
tytoniu kg. 312,500	łytek 2,678
bibulki do papieru 12,500 ark.	lusterki 431
zapałek 18,404 pudełek	cygaretek 24 sztuk
kalendary 16, 63 szt.	szeretek 127 sztuk
mydła 4,932 fant.	grzebieln. 890
rękawiczki 1,823 par	świeczek 180 pudełek
pościwo 66,480 szt.	tabulek 9,943 fant.
niel 3,930 gw. ardek	ciernielady kg. 4
łgiet 15,990 sztuk	śliwki 4
guzików 10,776 sztuk	ryżu 10
agrafki 19,049	

oraz dary złożone w naturze.

Nadwyżka dochodu nad rozchodem, wynosząca Mk. 38,611.99 przekazana jest Komitetowi Wielkoocnemu dla żołnierza.  
Szczegółowe sprawozdania można obejrzeć w Kancelar. P. Ekserdora, Piotrkowska 102 lub w Wydziale III b Sztabu D. O. G. Ł. Udańska 48 o godz. 9—4.  
Za Komitet Zetjś Olszowska.

**Kino DOM LUDOWY, ul. Przejazd No 34.**  
Od wtorku dnia 18 do niedzieli dnia 23 stycznia włącznie

**„Dziecko Szczęścia”**  
Wspaniały dramat współczesny w 5 aktach z premierą wytwórcy „Nordisk” CARLOVITTI oraz uroczą HELENA GAM-MERTOTT w rolach głównych.  
Gony miejsce miejsce

dla gości	dla członków
I miejsce mk. 25.—	I miejsce mk. 20.—
II „ „ 20.—	II „ „ 15.—
III „ „ 15.—	III „ „ 10.—

**LECZNICA LEKARZY SPECJALISTÓW**  
Piotrkowska Nr. 17, drugie podwórze.

9—10	choroby oczu	codzien.	dr. Garliński
10—11	choroby wewnętrzne	„	dr. Magdziok
11—12	chor. skórne i wener.	„	dr. Dutkiewicz
12—1	choroby kobiece	„	dr. Ługowski
12—1	chor. wewnętrzne i dzieci- cenne (płuc i serc)	„	dr. Osiecki
12—1	choroby chirur. i kobiece	„	dr. Artyfikiewicz
1 1/2—2 1/2	choroby chirurgiczne	„	
2—3	uszu, gardła i nosa	„	
3—4	chor. skórne i wener.	„	dr. Goldberg
4—5	choroby oczu	„	dr. Skusiewicz
5—6	choroby chirur. kobiece	„	dr. Mi. hański
6—7	chor. wewnątrz i dzieciń.	„	dr. Marks
7—8	choroby nerwowe	„	dr. Jolel
8—9	choroby kobiece	pon środ. i piątek codzien. przybył	dr. Mittelscheidt dr. Kasw. Jasinski dr. Starzyński dr. Czaplinski

UWAGA: 1) Lecznica otwarta codzień prócz świąt  
Porada 60 mk. Operacje i opatrunki wszelkiego rodzaju—od umowy.

**Zawiadomienie.**  
Zarząd Kasy Chorych przy P. Z. Z. pracowników Elektrotechnicznych, zawiadamia członków Kasy Chorych, że w Niedzielę dnia 30 stycznia r. b. o godz. 10 rano odbędzie się

**Roczne Ogólne Zebranie  
Kasy Chorych.**  
O liczne i punktualne przybycie proszą  
ZARZĄD.

**Kursy Księgowości  
Henryka Lubińskiego w Łodzi.**  
Rozpoczęcie wykładów w 2-gim półroczu nastąpi dnia 8 lutego 1921 r.  
Program obejmuje:  
Księgowość (buchalterję), korespondencję, rachunki handlowe, stenografię, kalfigrafę, prawa handlu i wekslowe oraz pisanie na maszynie.  
Ukończenie kursów upoważnia do objęcia posady biurowej.  
Zapisy przyjmuje kancelaria kursów Piotrkowska 79.  
108—5

**CZCIONKI**  
zużyte kupujemy.  
Płacimy najwyższe ceny, adm. „PRACY”.  
Przejazd Nr. 8, od 10—12 i od 6—7.

**Ogłoszenia drobne.**

**A. A. A. Kupuje** meble, dywany, garderobę, futra, bieliznę i różne sprzątki domowe, placę najlepiej Wólczańska 48, m. 6, Chrzanowicza.

**A. A. Kupuje** meble, dywany, garderobę, futra, maszyny do szycia, dywany, placę najlepiej, Benedykta 28, m. 13, parter, Łaznik. 11—80

**A. A. A. Akuszerka**  
A. Treutler, ul. 6-go Sierpnia, (Benedykta) 18, m. 20. 2859 35  
123—10

**Adamowicz Janina** zagubiła dowód osobisty, wydany w Łodzi. 265—3

**Anders Władysław** zagubił paszport niemiecki, wydany w Łodzi, rosyjski bilet wojskowy, kartę urlopową oraz metrykę. 237—3

**Baraniak Józef** zagubił kartę bezterminowego urlopu wydaną z I p. p. s. p. legionów w Warszawie. 275—2

**Dylewska Zofia** zagubiła paszport niemiecki, wydany w Łodzi. 290—3

**Domy** do sprzedania Al. I-go Maja 16, Woźniak.

**Do sprzedania** wio-  
lonezela i ctery aparaty fotograficzne. Lubeńska 8—28. 252—8

**Dąbrowski Seweryn** zagubił paszport rosyjski, książeczkę N. P. R. i kontrolną deputatową. 255—3

**Gołnowski Adam** zagubił kartę powołania rocznika 1891, wydaną przez P. K. U. w Łodzi. 297—8

**Hejak Felka** zagubił książeczkę wydaną z Pol. Zw. Zaw. 287—1

**Jest do sprzedania** 10 morgów szlacheckiego gruntu, ogród z drzewem owocowym ukoło 400 sztuk, zabudowanie w dobrym stanie, oraz torf i drzewo. Wiadomość Ogrodowa 58, Boude, sklep lub Juliusz Szajbner, wieś Jagodnica, Nowozłotno, gmina Rąbich. 249—3

**Krawiec wojskowy**  
Sz. Feldsauer (ul. Piotrkowska 66), wykonuje tanio i solidnie wszelkie roboty w zakresie krawiectwa wojskowego i cywilnego wchodzące. 277—1

**Kupuje** brylanty, złoto, srebro, diamenty, perły i różne zegarki oraz stare seby, placę najlepsze ceny, proszę się przekonać № 7 Konstantynowska № 7, prawa oficyna I-o pietro Z. MILICH. 4657—20

**Kupuje** meble, garderobę, bieliznę, futra, dywany, maszyny do szycia. Placę najlepiej. Wajarskich, Benedykta 19, w sklepie. 84—30

**Kowalczyk Władysław** zagubił kartę węglową, wydaną w Magistracie. 289—1

**Karwacka Jadwiga** zagubiła paszport niemiecki, wydany w gminie Lubianka. 236—3

**Kazimierz Gozdziński** zagubił kartę zwolnienia, wydaną w powiatowej Komendzie Uzupełnień 28 pułka S. K. w Łodzi, IV Baon Elapowy. 229—8

**Kewy Walenty** zagubił książeczkę deputatową w magistracie 112—3

**Marzecki Adam** zagubił paszport rosyjski, wydany w Kielcach. 297—8

**KALENDARZE  
MARYAŃSKIE**  
są do nabycia w księgarni „E. URBANOWICZ”  
Przejazd № 16.  
**Fabryka**  
pończoch poszukuje zdolną szwaczkę do szycia na regulier-maszynę.  
Adres DŁUGA 57.

**OBRĄCZKI  
ŚLUBNE,**  
duży wybór, wszystkie fasony, pierścionki, kolczyki, zegary, zegarki, najtaniej kupić można  
**Brzezińska 10  
Jan Placek,**  
przy sklepie zakład repara-cyjny

**Maszynę** do szycia sprzedam, Gubernatorska 21, m. 6. 287—1

**Młody człowiek,** byłby wojskowy, pragnie objąć jakakolwiek posadę w charakterze inkasenta lub coś podobnego. Oferę pod A. M. do adm. „Pracy”.

**Potrzebna** panna do dzieci, 2 dziewczynki 8 i 6 lat, tylko z świadectwami ewangelicznymi z szycian, Piotrkowska 211 front, III piętro, pomiędzy 2—4 po poł. 279—1

**Panna Józef** zagubił kartę nastawową, wydaną w magistracie.

**Przybłąkał** się pies, biały i żółte łapy, uciął ogon. Można odebrać za zwrot kosztów ul. Nowo-Zarzeńska 23 u Nowickiego.

**Puchala Natalia** zagubiła legitymację chlebową, wydaną na 1 osobę. 277—1

**Pralnia chemiczna**  
adw. H. Sulc, została o-  
bencnie nabyta przez S. Feldsauer, Łódź, ul. Wschodnia № 57 poleca się uwadze publiczności. Poważne obstarunki wykonywane tanio i solidnie.

**Palta**  
męskie zimowe na wacie z kolnierzem arakułowym od Mk. 5500 i od Mk. 4500. Palta jesiennie wełnowe od Mk. 2000—, walcuski damskie modne kolory walcuski od Mk. 2000—, obawie modne damskie i męskie, bielsza ciepła, switry, płótna, sukienki, tyki, pościelowa flanela, chustki, pończochy, skarpetki, kocy i kocy ubranowe. Poleca hurtowo i detalicznie chrześcijańska składnica towarowa pod firmą „Jarmark Łódzki”, Łódź, Piotrkowska № 41. 4662—8

**Parasole** podarte-polamane, szpilki, podnie, cygar-nice, wachlarze, naprawia Ed-mund Kadyński Nawrot 20. 112—3

**Szkoła  
Zawodowa Kroja i szycia**  
Dyplomowanej Uczniwy Par-  
skiej Akademii Kroju  
Apotejni Kopydłowskiej  
Łódź, Piotrkowska 154  
Nauka kroju, szycia, pasowa-  
wania i modelowania. Uczniowie  
otrzymują świadectwa. Kurs wszel-  
kich robót ręcznych. Zapisy od  
10—1. Dla pracujących kursy  
czwiorowe. Sprzedaż fasonów  
papierowych.

**TANIO!**  
tylko u mnie,  
bo w mieszkaniu przy-  
watnem  
**Dzielnia № 34**  
(obok Kolei)  
Płótna, Madepolam, Sukna, Surówki, Flanela, Płóciśienka, Purpur, Chustki, Podszewka, Karty, Sukna, Bostony, Szewloty, Wełna, Etamina, Batysty, Kratony.  
— Hurt i Detal. —  
Specjalne ceny dla koopera-  
tyw i kółek rolniczych.

**Zęby! Złoto!**  
słone skupują, płace naj-  
wyższe ceny.  
Konstantynowska Nr. 20,  
lewa oficyna parter  
RADYCZNY.

**Spożywcyl**  
Dziś o g. 3 p. poł.  
**WIEC u Gajera!**

**NAJTANIEJ KUPIĆ**  
można **złote obrączki**, pierścionki, kolczyki, zegarki i t. p. z gwarancją dobrego złota, tylko u jubilerza **EIZENBERGA**, GŁÓWNA 80.

**Potrzebna** służka, Cze-  
główna 33.  
Cukiernia, Kornbrót. 295—1

**Poczty chart angielski** do sprze-  
żania, Sienkiewicza 40, m. 14.

**Świętochowski Antoni** zagubił kartę bezterminowego urlopu, wydaną a bonus zap. 63 p. p. 238—8

**Stęgle Mikołaj** zagubił portfel z paszportem i innymi dokumen-tami, prosz o zwrot za wynagrodzeniem, Sienkiewicza 58. 286—3

**Szulo Anna** zagubiła paszport rosyjski, wydany w Sieradzu. 287—3

**Staniak Zofia** zagubiła paszport polski, wydany w Łodzi. 248—3

**Stępniska Florentyna** zagubiła legitymację chlebową, wydaną na 1 osobę. 284—1

**Stęperski Leon** zagubił kartę bezterminowego urlopu, wydaną w P. K. U. w Łodzi. 226—5

**Tagowski Marjan** zagubił kartę urlopową, wydaną z P. K. U. 296—1

**Walczakówna Sabina** zagubiła paszport niemiecki, wydany w Łodzi. —3

**Wólik Stanisław** zagubił kartę urlopową, wydaną w Łodzi.  
Zarząd Łódz. Rzem. Tow. po-  
szczynkowo-oszczędnościowego, Sienkiewicza 40, wydaje pożyczki swym członkom oraz przyjmuje płaconne na procentowanie. Biu-ro czynne jest codziennie od 9—do 2 po poł., prócz tego w czwartki, wtorki i soboty od 5 do 7-mej wieczorem. 4371—10

**Z powodu wyjazdu**  
do Ameryki dom do sprzedania oraz maszyna do szycia kiyła, nowa amerykańska, Piaseczna 19, Chojny. 283—8

**Zrzeszenie** inwalidów wojennych, szwaców przyjmuje wszelkie re-poracje i obstarunki po niskich cenach, Piotrkowska 183. 180—2